

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Zory Šmolkové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D. ve věci

žalobce: R. M.

proti
žalovanému: Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje
sídlem 30. dubna 24, 728 99 Ostrava

o žalobě ve věci služebního poměru, o náhradu škody

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

III. Žalobce **je povinen** zaplatit České republice na náhradě nákladů řízení veškeré náklady, které v tomto řízení České republice vznikly, přičemž jejichž výše a splatnost budou určeny samostatným usnesením.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou doručenou Krajskému soudu v Ostravě dne 2. 9. 2020 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2020 č. j. KRPT-258985-117/ČJ-2016-0700KR, kterým bylo změněno rozhodnutí náměstka ředitele pro ekonomiku Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje ze dne 27. 12. 2019 tak, že infekční onemocnění –

pravděpodobně dávivý kašel (pertusse), kterým žalobce v průběhu září 2016 onemocněl, není pro účely rozhodnutí ve věci náhrady škody nemocí z povolání, neboť u žalobce nebyly splněny podmínky vzniku nemoci z povolání, uvedené v kapitole V., položce 1, přílohy nařízení vlády č. 290/1995 Sb., kterým se stanoví seznam nemocí z povolání, jelikož nebyla jednoznačně postavena diagnóza žalobce ani nebyla prokázána míra expozice relevantnímu faktoru, a Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje neodpovídá za vzniklou škodu podle § 100 odst. 4 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru (dále jen „zákon o služebním poměru“). Žalovaný svůj závěr vystavěl na znaleckém posudku Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví, který je ve shodě s lékařským posudkem o neuznání nemoci z povolání ze dne 15. 3. 2018 Karvinské hornické nemocnice a. s.

2. Žalobce s napadeným rozhodnutím nesouhlasil.
3. Žalobce namítal, že napadené rozhodnutí je vystavěno na důkazech, které byly vyhotoveny v rozporu se zákonem. Znalecký posudek Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví (dále jen „IPVZ“) a lékařský posudek Karvinské hornické nemocnice z 15. 3. 2018 byly vyhotoveny na základě protokolu ze šetření k ověření podmínek ke vzniku onemocnění pro účely posuzování nemoci z povolání, vypracovaného MUDr. M., který byl nesprávný a neúplný, neboť byl vypracován v rozporu s Věstníkem ministerstva zdravotnictví, částka 9, rok 2011.
4. Dále žalobce nesouhlasil se závěrem, že diagnóza dávivým kašlem nebyla jednoznačně stanovena. Ačkoliv znalecký ústav považuje onemocnění dávivým kašlem za pravděpodobné, přesto uzavírá, že dávivý kašel nebyl s jistotou prokázán, jelikož nebyla provedena diagnostika metodou PCR, jejíž výsledky by byly průkazné. Žalobce proto vznáší námitky k této metodě. Navrhuje provést výslech znalce IPVZ, jelikož posudek poukazuje pouze na jednu z možných metod, která se při diagnostice dávivým kašlem používá.
5. Další námitky žalobce vznesl k závěru o nenaplnění tzv. hygienického hlediska. Posudek IPVZ je totiž postaven na nákaze od bezdomovce, což žalobce nikdy netvrdil. Výpověď MUDr. B. vychází z chybného údaje, že s nakaženým pprap. T. byla v kontaktu celá služebna a žádný případ nákazy není znám. Žalobce přitom byl s pprap. T. členem motorizované hlídky, ve které se nakazil nejen žalobce, ale též pprap. L.
6. Žalobce proto považuje napadené rozhodnutí za nezákonné a navrhl jeho zrušení.
7. Žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí a setrval na závěrech v nich uvedených. Nesouhlasil s námitkou žalobce, že napadené rozhodnutí je vystavěno na důkazech, které byly vyhotoveny v rozporu se zákonem, jelikož jak znalecký posudek IPVZ, tak lékařský posudek o neuznání nemoci z povolání ze dne 15. 3. 2018 byly vypracovány v souladu s právními předpisy České republiky. Oba posudky byly vypracovány po vyšetření probíhajícím od 3. 1. 2017 do 14. 9. 2017, podle kterého u žalobce nebyla zjištěna nemoc z povolání. Žalovaný nesouhlasí s tím, že posudky vychází z nesprávného a neúplného protokolu. Žalobce nespecifikoval, z jakého důvodu je protokol nesprávný a neúplný, pouze že byl v rozporu s Věstníkem Ministerstva zdravotnictví České republiky. Žalovaný

nesouhlasil ani s poukazem žalobce na to, že se jako člen motorizované hlídky nakazil od pprap. T., stejně jako pprap. L. Předně, s touto skutečností se vypořádal znalecký ústav IPVZ ve svém posudku, a kromě toho žalovanému je z úřední činnosti známo, že ve vztahu k pprap. L. rovněž nebyla uznána odpovědnost Krajského ředitelství za škodu, neboť se nejednalo o nemoc z povolání. Ve zbytku žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí.

8. Krajský soud poté, co zjistil, že žaloba byla podána včas ve lhůtě dvou měsíců po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí žalovaného žalobci, tedy v souladu s ustanovením § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
9. Ze správního spisu krajský soud zjistil následující. Dne 14. 11. 2016 sepsal žalovaný s žalobcem „záznam o úrazu“, ze kterého vyplývá, že žalobce dne 5. 9. 2016 nastoupil na denní službu s pprap. M. T., který směnu nedokončil, neboť se neustále dával kašlem. U žalobce se asi po 7 dnech objevily stejné příznaky jako u pprap. T. U pprap. T. bylo následně zjištěno, že se nakazil černým kašlem. Žalobce vyhledal MUDr. V. L. z TRN ordinace MUDr. H. M. v Českém Těšíně, kde zjistil, že se rovněž nakazil černým kašlem. Dne 28. 11. 2016 zahájil náměstek ředitele pro ekonomiku Krajského ředitelství policie MSK řízení ve věcech služebního poměru o posouzení odpovědnosti žalovaného za škodu na zdraví, která měla být způsobena žalobci v souvislosti s nákazou černým kašlem. Karvinská hornická nemocnice a. s. dne 15. 3. 2018 zpracovala lékařský posudek o neuznání nemoci z povolání, neboť po vyšetření na oddělení nemoci z povolání ve dnech 3. 1. 2017 až 14. 9. 2017 nezjistila u žalobce nemoc z povolání. Dále byl zpracován znalecký posudek znaleckého ústavu pro obor zdravotnictví Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví, který dne 31. 10. 2019 dospěl k závěru, že u žalobce nebyly splněny podmínky vzniku nemoci z povolání uvedené v kapitole V., položce 1 nařízení vlády č. 290/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nebyla ani jednoznačně postavena diagnóza, ani nebyla prokázána míra expozice relevantnímu faktoru. Z posudku vyplývá, že „s ohledem na klinické obtíže, epidemiologický kontakt s pertussí a vysoké titry protilátek s dynamikou (pokles při dalších kontrolách) lze uvažovat o prodělané pertussi jako pravděpodobnější variantě. Je ale také možné, že se může jednat o anamnestické protilátky či protilátky po očkování (...). Pertusse je nemocí, která se běžně vyskytuje v populaci, ke kontaktu tedy mohlo dojít i mimo výkon profese“. Následně náměstek ředitele Krajského ředitelství policie MSK pro ekonomiku ve věcech služebního poměru dne 23. 12. 2019 rozhodl tak, že onemocnění, kterým žalobce v průběhu září 2016 onemocněl, není pro účely rozhodnutí ve věci náhrady škody nemoci z povolání a Česká republika neodpovídá za vzniklou škodu.
10. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce dne 22. 1. 2020 odvolání. V odvolacím řízení byl vyslechnut znalec MUDr. J. B. Znalec na svých závěrech zcela setrval a zopakoval, že u žalobce diagnóza dávivého kašle nebyla jednoznačně stanovena a nebyla splněna ani druhá podmínka, tedy nebyla prokázána míra expozice relevantního faktoru. Znalec výslovně uvedl, že k uznání profesionality nestačí pouhý kontakt, ale vyžaduje se větší (delší) expozice rizikovému faktoru, v případě žalobce infekce. Na základě tohoto posudku žalovaný rozhodl napadeným rozhodnutím.

11. S ohledem na námitky žalobce krajský soud nechal v řízení zpracovat znalecký posudek znaleckým ústavem Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví. Znalecký ústav dne 15. 11. 2021 odpověděl na otázku soudu, zda žalobce onemocněl v září až listopad černým kašlem, a pokud nikoliv, nechť znalecký ústav vysvětlí, proč se odchyluje od závěru odborných lékařů. Na tuto otázku znalecký ústav odpověděl, že „z doložené spisové a zdravotnické dokumentace nelze jednoznačně stanovit, že žalobce (...) v období září až listopad 2016 onemocněl černým (dávivým) kašlem“. S poukazem na vyšetřovací metody znalecký ústav uvedl, že „podle výsledku sérologických vyšetření z 5. 11. 2016 až 13. 12. 2016 nelze u žalobce diagnózu dávivého kašle stanovit“, neboť „nedošlo k významnému vzestupu protilátek ani k sérokonverzi. Kultivační průkaz vyvolávající mikroba *Bordetella Pertussis* nebyl proveden.“ Výtěr z krku dne 7. 10. 2016 „prokázal pouze běžnou bakteriální flóru“. MUDr. V. L., pneumoložka, vycházela z uváděného kontaktu žalobce s pertussí, MUDr. J. Z. při pneumologickém vyšetření dne 7. 12. 2016 již vycházela ze skutečnosti, že žalobce byl přeléčen pro pertussi a doporučila provedení kontrolního vyšetření titru¹ protilátek. MUDr. R. A. dne 20. 11. 2017 již měl k dispozici titr protilátek a jejich vývoj a k diagnostickému závěru uvedl chronický kašel jako postinfekční bronchiální hyperaktivitu při akutní infekci černého kašle „v.s.“, tedy pravděpodobně. Na otázku, zda je vyloučeno, aby se žalobce nakazil od kolegy M. T., se kterým absolvoval společný výkon služby, znalecký ústav odpověděl, že „žalobce v předmětném období neonemocněl prokázaným onemocněním pertussí“. Na otázku, nechť znalecký ústav uvede, pokud laboratorní výsledky odpovídají prodělanému očkování nebo dřívějšímu onemocnění černým kašlem, v jaké době před odběry měl být podle těchto výsledků žalobce očkovan nebo nemocen, a zda takové očkování či prodělaná nemoc v dané době vyplývá z předložené zdravotnické dokumentace, znalecký ústav uvedl, že u žalobce „opakovaně zjištěný vyšší titr protilátek IgG s největší pravděpodobností odpovídá prodělanému očkování proti pertussí, případně i v minulosti proběhlému a nediagnostikovanému onemocnění pertussí možného inaparentního nebo lehkého průběhu, které nevyžadovalo vyhledání lékařského vyšetření“. Ve zdravotnické dokumentaci se však nepodařilo záznam o očkování žalobce dohledat, ačkoliv očkování proti černému kašli se standardně provádí v dětském věku podle stanoveného očkovacího kalendáře.
12. S ohledem na námitky žalobce byl znalec MUDr. B. vyslechnut soudem dne 18. 5. 2022. Znalec v rámci svého výsledku zcela setrval na svých závěrech, pouze doplnil, že ačkoliv ošetřující lékaři uzavřeli diagnózu pertusse jako pravděpodobnou, nezaslali hlášení hygienickým stanicím, což byla jejich povinnost, čímž by diagnózu rovněž verifikovali. Dále doplnil, že stanovit diagnózu pertusse u dospělého člověka pouze na základě klinických příznaků nelze, neboť tyto jsou totožné s jiným onemocněním (kašel, rýma, únava). Následně znalec popsal jednotlivé metody, jakým způsobem lze nemoc diagnostikovat a uzavřel, že nemoc nebyla prokázána.
13. Podle § 100 odst. 4 z. č. 361/2003 Sb., o služebním poměru (dále jen „zákon o služebním poměru“), *bezpečnostní sbor odpovídá příslušníkovi za škodu způsobenou nemocí*

¹ Titr - v sérologii pojem užívaný k vyjádření stupně zředění vyšetřovaného krevního séra, při němž jsou sérové protilátky ještě schopny viditelně reagovat s příslušným antigenem bakteriálním, virovým, plísňovým apod.. Čím vyšší je titr, tím více lze zředit sérum a ještě docílit příslušné reakce. Z toho lze usuzovat na obsah a množství protilátek v krvi a tím i na infekci a její intenzitu (viz online velký lékařský slovník).

z povolání, jestliže příslušník před jejím zjištěním konal službu v podmínkách, za nichž nemoc z povolání vzniká. Nemocemi z povolání jsou nemoci uvedené ve zvláštním právním předpise. Tímto zvláštním právním předpisem je nařízení vlády č. 290/1995 Sb. Podle § 1 odst. 1 tohoto nařízení, nemoci z povolání jsou nemoci vznikající nepříznivým působením chemických, fyzikálních, biologických nebo jiných škodlivých vlivů, pokud vznikly za podmínek uvedených v seznamu nemocí z povolání. Nemocí z povolání se rozumí též akutní otrava vznikající nepříznivým působením chemických látek. Podle odstavce druhého, nemoci z povolání jsou uvedeny v seznamu nemocí z povolání, které tvoří přílohu tohoto nařízení. V kapitole V. seznamu nemocí z povolání jsou uvedeny nemoci z povolání přenosné a parazitární, jejichž podmínky vzniku jsou definovány takto: nemoci vznikají při práci, u níž je prokázáno riziko nákazy.

14. Jak vyplývá z výše uvedeného, první podmínkou odpovědnosti žalovaného za škodu žalobci je, aby žalobce onemocněl, a to nemocí, která je nemocí z povolání, tedy vznikla za podmínek uvedených v seznamu nemocí z povolání (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 136/2011-109). V posuzované věci žalobce tvrdil, že onemocněl černým kašlem. Podle žalovaného však nebyla tato diagnóza jednoznačně stanovena, což žalovaný zjistil zejména ze dvou znaleckých posudků, Karvinské hornické polikliniky a Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví. Tento závěr považuje žalobce za nesprávný a diagnosticky nepodložený.
15. Podle § 180 odst. 1 zákona o služebním poměru, *služební funkcionář je povinen stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí.* Uvedená úprava je odrazem zásady materiální pravdy ovládající správní řízení, čemuž odpovídá zásada vyšetřovací, podle níž za objasnění skutkového stavu je odpovědný správní orgán. V daném případě je tedy na rozhodujícím služebním funkcionáři, aby zjistil skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Ads 132/2010 – 109 ze dne 13. 1. 2011). Žalovaný i správní orgán I. stupně podle názoru soudu postupovali v souladu s touto zásadou, když si vyžádali jak znalecký posudek Karvinské hornické nemocnice, tak zejména posudek znaleckého ústavu IPVZ, doplněný o výsledky znalce. Tento posudek hodnotili co do úplnosti, pravdivosti a přesvědčivosti a dostáli tak všem povinnostem z § 180 odst. 1 služebního zákona vyplývajících. Učinili přitom závěr z tohoto posudku vyplývajících, tedy že v posuzovaném období u žalobce nebyla jednoznačně diagnostikována infekce dýchacím kašlem.
16. Vzhledem k tomu, že správní soudnictví přezkoumává správní rozhodnutí v tzv. plné jurisdikci, tedy je povoláno k přezkumu i skutkových otázek, nechal krajský soud s ohledem na žalobní námitky zpracovat znalecký posudek, který v rámci přezkumu hodnotil jako každý jiný důkaz podle zásad vyplývajících z § 77 odst. 2 s. ř. s. Jenom ten znalecký posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, může být rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí, zejména jedná-li se o důkaz stěžejní (viz také např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003 – 54, ze dne 10. 5. 2013, č. j. 6 Ads 12/2013 – 22 a mnohé jiné). Při hodnocení důkazů znaleckým posudkem se soud musí zabývat i tím, zda posudek znalce má všechny formální náležitosti a zejména posoudit, zda jsou jeho závěry náležitě odůvodněny a zda jsou

podloženy obsahem nálezu, zda znalec vyčerpal úkol rozsahu, jaký mu byl zadán, resp. zda přihlédl ke všem skutečnostem, s nimiž se měl vypořádat (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 3 Ads 20/2018 – 141, nebo ze dne 26. 4. 2017, č. j. 8 As 92/2016 – 35).

17. Všechny tyto atributy znalecký posudek IPVZ, který soud v řízení nechal zpracovat, doplněný výsledkem znalce, splňuje. Posudek se vypořádal se všemi podklady, které jsou k dispozici. V jeho závěrech nejsou rozpory a vysvětlení je logické. Žalobce nepředložil žádné odborné vyjádření, které by posudek relevantním způsobem zpochybňovalo. Znalecký posudek zpracoval mj. též MUDr. Z. K., Csc., posudkový lékař a praktický lékař, MUDr. M. T., PhD., infekcionista, katedra infekčního lékařství, tedy lékaři, do jejichž odbornosti infekční onemocnění nepochybně patří. Ze znaleckého posudku vyplynulo, jakým způsobem je dávivý kašel diagnostikován, s tím, že pouze klinické příznaky nepostačují vzhledem k jejich zaměnitelnosti. Jak vyplývá z dokumentace ve spise a z podkladů znaleckého posudku, MUDr. L. při své první diagnóze dne 9. 11. 2016 vycházela z klinického nálezu, RTG plic, spirometrie a uvedeného kontaktu s pretussí, neprovedla však diagnostiku laboratorní. Ostatní lékaři na tento diagnostický závěr navázali. Následná diagnostika laboratorní však u žalobce v době září až listopad 2016, což je posuzované období, onemocnění dávivým kašlem neprokázala. Znalecký ústav tak vysvětlil, proč se odchyluje od závěru odborných lékařů a vysvětlil rovněž, v jakém vztahu je laboratorní vyšetření titru protilátek, které u žalobce provedeno bylo, se závěrem o tom, že onemocnění černým kašlem v inkriminovaném období prokázáno nebylo.
18. Krajský soud posoudil znalecký posudek jako úplný, mající formální náležitosti vycházející z rozsáhlých informací o zdravotním stavu žalobce, s logickým zdůvodněním přijatého jednoznačného závěru o tom, že žalobce dávivým kašlem v posuzovaném období neonemocněl. Krajský soud na jeho základě dospěl ke stejnému závěru, jako žalovaný, a to, že nebylo prokázáno, že žalobce v posuzovaném období onemocněl černým (dávivým) kašlem, neboli pertussí. Žalovaný tedy při zjišťování skutkového stavu postupoval v souladu s citovaným § 180 odst. 1 zákona o služebním poměru, a jeho závěr byl potvrzen i v soudním řízení. Nesouhlas žalobce se závěrem o absenci diagnózy dávivým kašlem není důvodný. Nejsou ani důvodné námitky proti metodě PCR a možnost použít jiné diagnostické metody, neboť v řízení bylo postaveno na jisto, jakým způsobem lze toto onemocnění diagnostikovat.
19. Neonemocněl-li žalobce dávivým kašlem v posuzovaném období, nemohl tento kašel být nemocí z povolání a není tak splněna první a nezbytná podmínka pro to, aby žalovaný odpovídal za škodu žalobci. Zbývající námitky, i kdyby byly důvodné, tak nemohou mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Krajský soud se s nimi proto vypořádá pouze stručně.
20. K žalobní námitce, že rozhodnutí je vystavěno na důkazech, které byly vyhodnoceny v rozporu se zákonem, neboť jak znalecký posudek IPVZ, tak lékařský posudek Karvinské hornické nemocnice byly vyhotoveny na základě protokolu ze šetření k ověření podmínek ke vzniku onemocnění pro účely posuzování nemoci z povolání, který byl v rozporu s Věstníkem ministerstva zdravotnictví, částka 9, rok 2011, krajský

soud dodává, že žalobce netvrdil, čím tato tvrzená vada ovlivnila zákonnost napadeného rozhodnutí, neboť neuvedl, v čem rozpor s Věstníkem ministerstva zdravotnictví ovlivnil správnost a úplnost znaleckých posudků.

21. Další žalobní námitky se vztahují k nenaplnění tzv. hygienického hlediska, kdy žalobce poukazuje na to, že se podle vlastní úvahy nakazil od kolegy T., se kterým byl členem motorizované hlídky, přičemž se stejně nakazil i další kolega L. Vzhledem k tomu, že u žalobce nebylo prokázáno onemocnění dávivým kašlem v posuzovaném období, pak je kontakt s jiným nakaženým bez právního významu. Kontakt by byl významný pro posouzení, zda onemocnění je či není nemocí z povolání. U žalobce však nákaza černým kašlem prokázána nebyla. Infekce, kterou žalobce trpěl, nemůže proto být ani nemocí z povolání bez ohledu na epidemiologický kontakt.
22. Námitky žalobce tak nejsou důvodné a krajský soud proto žalobu podle § 78 odst. 7 zamítl.
23. Výrok o náhradě nákladů řízení vyplývá z ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., když procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady řízení podle obsahu spisu nevznikly.
24. Podle § 60 odst. 4 stát má proti neúspěšnému účastníku právo na náhradu nákladů řízení, které platil, není-li tento účastník osvobozen od soudních poplatků. V posuzované věci procesně neúspěšný žalobce nebyl osvobozen od soudních poplatků, státu proto vzniklo právo na náhradu nákladů řízení, které platil. Soud proto rozhodl o povinnosti žalobce k jejich náhradě, přičemž výše náhrady bude stanovena v samostatném usnesení v souladu s ustanovením § 61 odst. 2 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 18. května 2022

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu